

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, VASÁRNAP, 1908. JANUÁR 12.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 9. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K.
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1.20
Vidéken:
Egész évre . . . 20.—
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

Tehetetlen városok.

Budapest, jan. 11.

Sok életbevágó kérdés megoldása kívánja a városok tervszerű együttműködését.

Itt van mindenekelőtt az *adóreform* kérdése. Hogy a városok és a városi polgárság teherviselési képességét eddig miképpen vette igénybe az állam, azt eléggé bizonyítja az, hogy amíg a városok lakossága egyötöd-részt teszi ki az ország egész lakosságának, az állami egyenes adóknak több, mint egyharmadrészt szolgáltatják a városok. Kétségtelen, hogy az állami háztartásnak az elmúlt évtized végén történt rendezése is elsősorban a városok megterhelésével járt. Es úgy látszik, hogy az új adóreformból várható bevételi többletet is főképpen a városi polgárság fogja megfizetni.

Az egyenes adók reformja az egyetlen alkalom, amikor a magyarországi városok súlyos pénzügyi helyzetén segíteni lehet. Amikor azonban ilyen életbevágó nagy kérdéstről van szó, a városok hallgatnak s tétlenül nézik, mint hiúsul meg a magyar városoktól választott 150 országgyűlési képviselő segítségével a városok gyökeres lábraállításának reménye.

Szubvenciókkal lehet itt-ott segíteni a városokon, de véglegesen csak akkor kapják meg a városok fejlődésük alapfeltételét ha az állami és városi adók elosztása meg fog felelni a közigazgatási feladatok körök arányának. A városoknak nem lenne szüksége semmiféle állami segítségre, hanem csak arra, hogy az állam ne vegye igénybe a városi polgárság adózó képességét olyan sokféleképp s olyan aránytalan mértékben s különösen ne vegye igénybe az adóztatásnak azt a részét, amely elsősorban a helyi adózásra való, tudniillik a házak megadóztatását. A városi házak jövedelmezősége nagy mértékben függ a városi közintézményektől s a házak hozadékát sokkal célszerűbben lehet a helyi viszonyoknak megfelelően városi adó reformjában kiképezni. Lehet alkalmazni a házadót, esetleg kombinálva a közönséges érték szerint való megadóztatással vagy kizárólag az utóbbit.

Az egyenes adók reformján kívül legközelebb tárgyalás alá ke-

rülhetnek az új szeszadótörvény, a helyiérdekű és a közúti vasutakról szóló törvényjavaslat, a kisajátítási törvény revíziója, melyek nagymértékben érdeklik a városokat és végül, ami a legfontosabb, a városi törvény. A benyújtandó törvényjavaslatok között vannak olyanok is, melyeket a városoknak kellene nemcsak sügetniök, de ezekre nézve memorandumokba foglalt javaslatokat is kidolgozniök.

Egyesülniök kell tehát a magyar városoknak jövőjük érdekében. Csak így fognak tudni kellő erővel föllépni, így tudnak kívánságaiknak nyomtatékot is adni. S ezt bátran tehetik, sőt tenni kötelességük, mert ezzel nem partikuláris érdekeket érvényesítenek, hanem a városi lakosság boldogulásának előmozdításával biztosítják egyszersmind az egész ország haladását. A városok együttes fellépésére és közös akciójára jobb alkalom nem kínálkozhatik, mint éppen most, az adóreform tárgyalása közzöben.

A bankkamatláb leszállítása.

Hatról ötre.

A pénzpiac rég várt eseménye elkövetkezett: Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma Bécsben tartott ülésében elhatározta, hogy a bankkamatlábát a holnapi naptól kezdve egy százalékkal, azaz hat százalékról ötre leszállítja.

A nevezetes esemény nem következett be váratlanul. A pénzpiac megkönnyebbülésének jelei már régebben mutatkoztak s a magánkamatláb már régebben jelentékenyen lejjebb szállott s a hivatalos bankkamatláb csökkentése Londonból indult ki, mely után Berlinben várták a bankkamatláb leszállítását. E helyett azonban Páris és Bécs következtében, amennyiben a francia bank 3¹/₂ százalékra, az Osztrák-Magyar Bank 5 százalékra redukálták a kamatlábát. Berlinben csak a holnapi nap folyamán várható leszállítás. A kamatlábleszállításra vonatkozó indítványt Pranger vezértitkár tette meg a következő indokolással:

A bank statusa lényegesen javult és tekintettel a folyó heti előrelátható kerek 10 millió korona összes bevételekre, bizonyossággal fel lehet tenni, hogy január közepéig adómentes bankjegyek tekintélyes összegben lesznek forgalomban és hogy a devizákban és külföldi eszközökben való készlet a múlt év ugyanezen szakában készenlétben volt mennyiségtől nem fog jelentékenyen eltérni.

A nyugati jegybankok klmutatásai

kivétel nélkül jelentékeny javulásról tesznek tanuságot és külföldi lombardokban, hitellevelekben, aranyváltók nívója úgy alakul, hogy pénz-állapotunk hanyatlásától már nem kell tartanunk.

A főtanács egyhangulag csatlakozott az előadó vezértitkár fejtegetéséhez és hozzájárult a bankkamatlábának egy százalékkal való leszállításához. Holnaptól, e hó 11-től kezdve tehát váltók leszámításánál, varrásoknál, értékpapiroknál 5%, állami járadéknál, meg a kincstári jegyeknél és az osztrák-magyar bank záloglevelére adott kölcsönnél 5¹/₂% és más lombardra adott kölcsönnél 6% lesz a kamatláb.

Premier-est a színházban.

Kerülő ut.

(Henry Bernstein 3 felvonásos színműve. Első előadása a Kassai Nemzeti Színházban január 10-én.)

Valóságos utleírás ez a darab és a ma drámaírói között egyedül Bernstein képes egy ilyen utleírásra. Eseményekkel és jelentős viszontagságokkal teljes ut az, valóságos vesszőfutás, hogy ne mondjuk kálvária, melyet a színmű hősnője jár meg és amely végezetül odajuttatja, ahonnan lelke minden erejével, minden vágyával és gondolatával szabadulni akart.

Jaqueline (Fái Flóra) egy mocsárban nőtt lilom, fehérlelkű, ártatlan leány, aki a könnyelmű életet élő anyja (Komjáthyiné) házából tiszta vizekbe vágyik. Egy csendes, békés polgári otthonról ábrándozik, melyben lelke tisztaságát és finomságát megbecsülnék s ő egyszersmindkorra szabadulna az anyja nyílt házába bejáratos világfiak zaklatásaitól.

Rousseau Armand (Rácz dr.) megszereti és feleségül veszi. Amde új otthona — apósa háza — nem az a kristálytisza csendes tótükör, amely után a lilomlelkű leány sóvárgott, hanem egy rohanó sodru, örvénylő, hideg hegyipatak, mely az álnok képmutatás és a gonosz butaság éles szikláján zuhogva, ezer fájdalom és folytonos szenvedések zaklatásainak teszi ki a sodrába került Jaquelinét. A származása miatt oly sokszor megalázott és meggyötört nő végül belékerül egy enyhe áramlatba, a melyben felüdül a tiszta szeretet után sóvárgó lelke. Régi jó barátja Cyril (Szénássy) jelenik meg és elviszi magával a hitvesi háztól, mely lépéssel Jaqueline ismét visszakérül abba a környezetbe, belesodródik abba az életmódba, melytől pedig irtózott és menekülni akart. Ez a szenvedésekkel tele sikertelen próbálkozás a makulátlan polgári élet felé, volt a kerülő ut, melyről az előítélet és rosszakarat visszatértette Jaquelinét az elhagyott mocsárba.

A társadalom előítéletei ellen nehéz megküzdeni és ha talán van is megalkuvás, az bizonyos, hogy a küzdelem keserű és örömtelen. Az élet pedig rövid, nem érdemes kétséges kimenetelű harcokkal eltölteni. Okosabban teszi, aki az örömekek, a tiszta emberi élvezeteknek adja át magát

és ott keresi ezeket, ahol legkönnyebben feltalálhatók!

A „Kerülő ut” stílusa a Bernstein sajátos, raffinált drámaírói készségével van megformálva és első tekintetre elárulja, hogy a szerzője vakmerő és utólérhetetlen ügyességű íróművész, akinek sólyomszeme és eszkamotór keze van: Ilyen borotvaélességű helyzeteket csak az tud köszörülni a talentumán, aki az élet mélységeiből kiaknázott problémák ércéből olyan pengéket kovácsolt, amilyenek Bernstein témái. És az alkotása remekbe készült, nincsen rajta csorba sehoisem.

Minden kiejtett szónak meg van a maga hatása, fölösleges és hiábavaló szavak nem esnek a Bernstein darabjaiban. Ebben sem. Innen van az, hogy a cselekvény mindvégig lekötő figyelmünket és mi egy pillanatra sem tudunk emancipálódni Bernstein varázsa alól. De nagy mestere ez a művész francia a lélek élettanárnak is. Szinte mértani pontossággal számítja ki, hogy meddig lehet fokozni a nézők érdeklődését és csak addig csigázza fel, kimerülni nem engedi, hanem biztos mérséklettel temperálja az izgalmakat és ezzel folyvást éber tartja a figyelmünket.

Az előadás magas művészi fokon állott. Pompás az összjáték és kiválóak az alakítások. Az előtérben Fái Flóra áll, aki a természetes beszédmodor művészi stilizálásában tüneményesen szép eredményt ért el. A legrealisztikusabb felfogással csak egy kis latitűdöt enged terjedelmes hangjának, de ezenbélül a legnagyobb művészettel dolgozza azt fel.

Ez az olcsó hatásadászat kerülése és a fáradságos művészi munka vállalása a legteljesebb elismerést érdemli meg. Fái Flóra eme kreációja olyan finom, mint egy pókháló szövésű indiai shawl, mely a dióhéjban elfér, de kibontva egy egész emberi alakot is betakar; — nem kiabál és nem borzongat a hangjával, de a legapróbb részletet is kidolgozva művésziesen kifejező árnyalatokkal teszi érthetővé azt a sok érzést, mely eltölti Jaqueline lelkét. A zsufolt nézőtér tudta értékelni ezt a művészi becsü alakitást és gyönyörű virágokkal s ezeknél is kedvesebb, szűnni nem akaró tapsokkal honorálta. Komjáthy né kiforrott művészete elsőrendű élvezetet szerzett a közönségnek. A harmadik felvonásbeli toalettje pedig, melynek izléses szépsége Komjáthy né talentumát egy más oldalról dicséri, méltó feltűnést keltett.

Rác dr. komoly és tartalmas játéka érvényre juttatta az ő kvalitásainak bő tárházából a legszebb és legegényibb vonásokat. Bartha, Szénássy, Doktor, Nagy Sándor és Miskey, a hölgyek közül pedig Vágóné, Bodroghy Lina, Hevesi, Gerő és Serfőz né járultak hozzá a szép sikerhez.

(—r.)

TÁVIRAT — TELEFON.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 11.

Ma délelőtt minisztertanács volt, melyen Rauch báró, az új horvát bán is résztvett s a kinevezendő új horvát főispánok névsorát terjesztette elő. A kinevezések legközelebb várhatók.

Delegátusok kirándulása.

Budapest, jan. 11.

A közös delegáció tagjainak Polába tervezett kirándulását hétfőre tüzték ki.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 11.

A képviselőház ma *Justh* elnöklété alatt ülést tartott. Elsősorban a 21-es bizottságot választották meg, majd elhatározta a Ház, hogy Szilágyi Dezső emlékére 8000, a Petőfi-házra 10000 koronát juttatnak s Wekerle pénzügyminisztert megkeresik, hogy a megállapított összegeket folyósítsa.

A hírlapírók ügye a Ház előtt.

Budapest, jan. 11.

A Ház további ülésén Hermann Ferenc előadó ismertette a hírlapírók kérelmét, melyet a múltkori elnöki közbelépés által előidézett félreértés okozott. Suciú, Gaál, Kelemen, Bródy és Rátkey hozzászólásai után a Ház az előadó javaslatát fogadta el, mely szerint a hírlapírók, mint a nyilvánosság és közvélemény képviselői úgy a Ház, mint az elnökség részéről a legmesszebbemenő előzékenységgel kell, hogy találkozzanak. Wekerle kijelentette, hogy a sajnálatos incidens az akkor uralkodott puska-poros hangulatnak tulajdonítható s hozzájárul a Ház határozatához azzal, hogy hasonló félreértések a jövőben nem fognak lenni.

A román hadügyminiszter a királynál.

Bécs, január 11.

Öfelsége ma magánkihallgatáson fogadta a román hadügyminisztert.

UJDONSAGOK.

— **Kazinczy-kör.** A kassai Kazinczy-kör levelet intézett a szegedi Dugonics Társasághoz és kéri a Társaság alapszabályait, valamint a tagok névsorát s azok kötelezettségeinek közlését.

— **Pénztézetek köréből.** A kassai Jelzálogbank igazgatósága, Zakar Ferenc főkönyvelőt, a bank cégvezetőjévé, Dubovszky Gézát pedig főkönyvelő helyettesé kinevezte.

— **Gyermekek szeretetéből** — majdnem testvérgyilkosság. Tegnap este a Deák-Ferenc utca 30. számú házban, Bednarik Ferencné cselédszerzőnőt, megtámadta Kálmán nevű csavargó fia. A fiu anyját ütötte, verte, fojtogatta s talán meg is öli, ha az öreg asszony kétségbeesett sikoltására elő nem rohan Bednarik Gyula, borbélysegéd, az asszony fiatalabbik fia. Ez látván, hogy testvérbátyja, milyen brutálisan bánik szülőjével, a szobába rohant, revolvert ragadott s abból négy lövést irányított Bednarik Kálmán felé. Az egyik golyó vállát horzsolta az anyját kintző fiúnak, aki a lövésekre elmenekült s jelentést tett a rendőrségen. A rendőrség később letartóztatta Bednarik Gyulát, aki anyja bántalmazásán felháborodva akart bosszút állni aljas fivéréen. A rendőrség gyilkosság kísérletéért Bednarik Gyulát fogva tartotta s átkísérte ma reggel az ügyészégi fogházba. Bednarik védőjéül Gábor Herbert dr. kassai jeles kriminalistát nevezte meg, aki a mai napon a letartóztatott fiu szabadon bocsátása érdekében a kellő lépéseket megtette.

— **Elfogott csavargó.** Kannengiszter Eliás, tegnap este, Deák-Ferenc-utca 46. számú házában pincéjében tetten érte Stefányi Károly csavargót, amint egy asztalt elakart emelni. A tolvajt a tendőrség letartóztatta.

— **Az iskolák fűtése.** Váczy József főkapitány nyílt rendeletben felhívta a hatósági orvosokat, hogy az iskolák fűtését ellenőrizzék s ahol az egészségre káros hőmérséklet találnak, arról nyomban neki jelentést tegyenek. A rendelet értelmében dr. Nagy Géza és dr. Mosolyi Béla hatósági orvosok az iskolák ellenőrzését már megkezdték.

— **Városi párt Nagyváradon.** Már hónapokkal ezelőtt mozgalom indult meg Nagyvárad vezetőférfiai körében, mely egy városi párt alakítását célozta. A párt kizárólag a város ügyével foglalkoznék és bárki helyet foglalhatna benne politikai pártállására való tekintet nélkül. A városi párt eszméje — mint Nagyváradról jelentik — megvalósulás előtt áll. Hoványi Géza dr. elnöklété alatt tegnap értekezletet tartottak a mozgalom vezetői és megbeszélték a megalakulás körülményeit. Legközelebbi értekezletükön kimondják a párt megalakulását és akkor programjukat is közzéteszik. — A Napló éppen negyedik esztendeje, hogy állandóan felszinen tartja a városi párt ügyét. Azóta sokféle csoportosulás, tömörülés, szövetkezés történt, sajnos leginkább olyan irányu, mely nem a polgárság erejének fokozását, hanem az erők szétforgácsolását szolgálta. Nem is reméljük, hogy újságikkal a városi párt életre keljen. Ide akarat-erő, vezető egyéniség kellene, aki a dolog élére állva, szivós energiával s rövid idő alatt megteremtene a városi pártot! Hol az a vezető egyéniség?

— **Öngyilkos urleány.** Szénássy Györgyöt, a Kassai Színház kitűnő művészt szomorú csapás érte. Egyetlen Jolán nevű 20 éves, viruló szépségű nővére tegnap este Debrecenben a szülei háznál agyonlőtte magát. A fiatal hölgy legutóbb operáción esett keresztül s az idegessé tette. Felhevülésében követhette el borzalmas tettet. Halálát édes apja Szénássy József, debreceni államvasuti főellenőr és családja gyászolja. A tragikus eset Debrecenben, hol a Szénássy család nagy tiszteletnek örvend, általános részvétet keltett.

— **Milyen idő lesz?** Meteor azt jósolja, hogy a két nap óta tapasztalt hőemelkedés január 14-ig tart s azután újból hideg lesz. Január 18-ika körül következik be az idei tél leghidegebb napjai s egész a hó végéig télies időre van kilátásunk hóeséssel. Január 29-ike táján szeles, sőt viharos változatok várhatók.

— **Tolvaj asszony.** Cifrázkodó hajlamu asszony Vörös János gazdálkodó felesége. A férjével folyton azon perlekedett, hogy nem ad neki elég pénzt ruhára. A napokban Vörös két ökröt adott el, aminek az árát a szekrénybe zárta el. Másnap azonban, amint megolvasta a pénzt, 100 korona hiányzott. Csakhamar a feleségére gyanakodott és átkutatta a felesége szekrényét, ott sok új ruhaneműt fedezett fel. Az asszony ezek után nem tagadta, hogy ő lopta el a pénzt, hogy ruhákat vehessen rajta. A férj erre olyan dühbe jött, hogy egy bottal alapos emlékeztető jeleket rótt a felesége hátára, fejére, ahol csak érte. Az eljárás pedig most kettős irányban is megindult. A férj lopás miatt jelentette fel feleségét, aki viszont könnyű testi sértés címén panaszkolta be férjét.

— **Megbosszult csábitó.** Csajági Ferenc tályai legény sokáig hevesen ostromolta Posza János tályai gazda egyetlen leányát, Katicát. Házasságot is ígért a leánynak és ezzel annyira megszerezte a bizalmát, hogy a leány hitt neki. Csajági azonban csak

célját akarta elérni és mikor ennek már gyümölcse is mutatkozott, akkor otthagya a leányt szegényével. A leány sokat kesergett ezen, az atyja pedig bosszút forralt a galád csábító ellen. Elment Csajági lakására és fölszólította, hajlandó-e elvinni a leányát. Mikor pedig az nemmel felelt, egy kést rántott elő és azzal kétszer megszurta Csajágit. Az eljárás megindult.

— Az asszony panasza. Egy helybeli földmives gazda feleségét egy párszor alaposan helyben hagyta. Az asszony a verésre azáltal szolgált rá, hogy egy némely bizonyos dolgokban nem akar engedelmessé válni az ura szeszélyeinek. A menyecske végre is megszokta az ütleget s bepanaszolta az urát a rendőrkapitánynál:

— Nem akarom én, kapitány ur kérem szépen, hogy megbüntessék az uramat — mondta csak azt, hogy ne üssön úgy.

— Mivel szokott ütni — kérdezte a kapitány.

— Szijjostorral kérem, meg ami kezébe akad olyankor.

— Ejnye-ejnye, oszt' igaz az? — kérdezte a kapitány az embert, aki hallgatagon, lesütött szemekkel állott a menyecske háta mögött.

A magyar először nyelt egyet, aztán csöndes szegénykezéssel mondta:

— Igaznak igaz volna, de azért még se egészen úgy vágyon az.

— Hát hogy? — tudakolta a kapitány.

— Hát csak úgy, hogy a műtörök éppen semmi sévót a kezem ügyébe, oszt' mégis megvertem a szegényt...

— Cselédek és színészek. Bécsből írják: A múlt év augusztus havában a kereskedelmi miniszter rendelettel szabályozta a cseléd s másfajta állás közvetítését. Ez a rendelet a színházi ügynököket egy kategóriába sorozza a cselédközvetítőkkel. Néhány nap előtt rendőrközvegek vizsgálatot tartottak a színházi ügynököknél, meggyőződést szerzendő arról, hogy a rendelet intézkedéseit fogadtatották-e? A színházi ügynökök elképedve szemlélték a vizsgálatot s kijelentették, hogy a cselédközvetítésről szóló rendelet velük szemben nem alkalmazható.

A rendelet főbb intézkedései ezek: Köteleztetnek a közvetítők, hogy a jelentkezők életéről a legrészletesebb és a legpontosabb adatokat könyveikbe bejegyezzék. Előleget vagy foglalót kérniük vagy elfogadniuk tilos. Közvetítési díj csak a szerződés után fizetendő. A könyvek öt évig megőrzendők. Kiskorú álláskeresőkről külön könyv vezetendő. Tegnap délelőtt a színházügynökök tisztelgő küldöttségének az előjáró azt válaszolta, hogy miniszteri ronteletről van szó, amelynek intézkedéseit e hó 15-éig végre kell hajtani. A színházügynökök felháborodtak ezen a válaszon. Kijelentették, hogy a művészek nem cselédek. Az éppen a művészt és művésznőt károsítaná, ha korát és előzően kapott fizetését könyvekbe lajstromoznák. De nemcsak a színházi ügynökök, hanem maguk a színészek is forrongnak s tiltakoznak az ellen, hogy őket a cselédekkel egy sorba állítsák. Kijelentették, hogy őket senki arra nem kényszerítheti, hogy életkorukat és előző fizetésüket a színházügynököknek elárulják.

— A történeti nevezetességű fák. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kegyeletes, szép tervet akar megvalósítani: gondoskodni kíván hazánk történeti nevezetességű fáinak megoltalmazásáról. Emberi tudatlanság s az idő viszontagsága lassankint elpusztította a nevezetes fák egy néme-

lyikét. Mátyás király fáját hiába keresné az emlékezet. De van még néhány öreg fa, a melyet századok mohá lep. A Norma-fa Budán, a zborói Rákóczi-hársak, béri Balogh Ádám fája, az akarattjai vén szilfa: mind nagy embereknek s nagy eseményeknek emlékét őrzik. Aztán újabb idők ültetéséből a milleniumi emlékfák, az Erzsébet-fák, továbbá Pusztaszeren, a hét vezér hét fája: ezek mindenike megérdemli, hogy a a pusztulástól lehetőleg megoltalmazzák. A földművelésügyi miniszter most felkérte az ország birtokosait, hogy a földükön levő történelmi nevezetességű fákról tegyenek jelentést neki. Valószínű, hogy a fákra való Országos Erdészeti Egyesület útján fog intézkedni a miniszter.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Szombat: Másodszor: Kerülő ut.

Vasárnap: Délután: Az aranypatkó. Vigjáték. Este: Színházi képtelenségek. Énekes bohózat.

Hétfőn: Hatodszor: A varázskeringő.

Kedden: Hetedszer: A varázskeringő.

Szerda: Az idegen nő. Színmű 4 felvonásban.

Csütörtök: János vitéz. Daljáték 3 felvonásban.

Pénteken: Először Gretchen. Vigjáték 3 felvonásban.

Szombaton: Gretchen. (Vigjáték.)

Vasárnap: Délután leszállított helyekkel Hajduk hadnagya. (Daljáték.)

Hétfőn: Munkás előadás. „Bűnös.”

Kedden: Szent Péter esernyője.

Színházi levél.

— A karzatról. —

Nagyságos Asszonyom!

Lássa lojalis fiu vagyok és örömmel sietek Önnek igazat adni, bár az igazat megvallva nem nagyon örülök annak, hogy éppen csak ebben a kérdésben egyeznek meg a nézeteink. Csakugyan bántó dolog az, ha komoly és izgalmas jelenetknél, amikor egész figyelmünk a színpadon történő felé fordul egyszerre csak közberöhög a karzat, melynek a tetszését valamilyen szenvedélyes szó nyerte meg kiváltképen. Ez kétségtelenül zavarja művészetünket és kizökkent a kontenansból, ami boszantó. Így történt ez tegnap a *Kerülő ut* előadásán nem egy alkalommal és azelőtt is nem egyszer, sőt legyen róla meggyőződve Nagyságos Asszonyom, hogy ezután is meg fog még történni, ami éppen nem kecsesítő, de legalább is elháríthatatlan kalamitás.

Hanem ha nem sainálja a fáradságot és mint tapasztalt színházlátogató megfigyeli, észre fogja venni, hogy ez a par ekzcelsz neveltlenség mindinkább alábbhagy, pedig hát a karzat törzsközönsége nagyon gyakran váltakozik, habár ugyanazon osztályból kerülnek is ki az egyes vendégei, — minthogy az odajáróknak nem telik mindég a színházra. Szóval az idők folyamán bizonyos öröndetes javulás tapasztalható, már pedig a neveltlenségből csak egy módon lehet kijavulni, — a nevelés, okulás által. Az pedig a karzat folyton váltakozó, ritkán

színházbajáró, és főleg képzetlen, kevésbbé művelt vendégeinél lassan megy. De megy! A karzat nevelő hatását lehetetlen észre nem venni. Hiszen már az is igen öröndetes jelenség, hogy az ilyen közberöhögést leintő püsszegés is a karzatról szokott eredni. Ez azt mutatja, hogy vannak már ott is helyes műérzékkel bíró emberek.

Ha reászánja magát Nagyságos Asszonyom, hogy figyelemmel kísérsje ezt a haladást, nem fog annyira boszankodni, mert megfigyelései némi örömet szereznek majd Önnek. Örülni fog neki, hogy ime szegény emberek kezdik megérteni azt a szépet, mely Önnek és az Önhöz hasonló embereknek (pardon nem a páratlanul álló bábjait értem!) — annyira tetszik, hogy még haragudni is képesek azokra, akik megzavarják a benne való gyönyörködésben.

Ugye nem csalatkozom, ha feltételezem, hogy egy művészi szépségéért rajongó léleknek örömet szerez az, ha észreveszi, hogy az őt egészben eltöltő szép, utat lelt eddig sivár üres lelkekbe is, amelyek kezdenek fogékonyssággal bírni a valóban szép iránt. De tévedéseikért nem szabad ám haragudnunk rájuk, hanem igazi, türelmes, emberszeretettel kell átsiklanunk felettük.

Vegyen példát az én önfelelőző emberszeretetemről Nagyságos Asszonyom. Ime én annyira mentem, hogy eme levelemmel kiálltam az Ön haragjának villámai elé, melyeket eddig a karzat felé lövellt és most reám fog cikkáztatni, mert elég bátor voltam Önnek a fent előrebocsájtott helyesítés dacára oktató elmélkedéssel szolgálni.

De hát állom a villámokat és maradok kézcsókkal

szeszélyeinek viharvert hive:

Kráter.

Két premier — egy héten. A színház most érkezett a színiévad derekára. Ilyenkor élénk művészi munka lüktet a színpadon, egymást érik a premierok, drámai és operett újdonságok bemutató előadásai. A jövő héten két műsoron két nagy sikert aratott drámai újdonság premierje szerepel. Pénteken a Gretchen című satirikus vigjátékot mutatják be, mely állandóan telt házakat vonz a budapesti Magyar Színháznak, vasárnap este pedig Mikszáth Kálmán világhírű regénye, után dramatizált Szent Péter esernyője című bohózat bemutató előadását tűzte ki az igazgatóság. A jövő hét többi napjain a Varázskeringő, János vitéz, Hajduk hadnagya operettek és az Idegen nő című színmű szerepel.

Kerülő ut. A tegnap esti premier-előadásról részletes kritikát lapunk más helyén, a cikkeik rovatában közlünk.

Ma szombat este

A ROYAL vendéglőben

katonazene-
hangverseny.

Kezdeté 8 órakor.

Szabad bemenet.

Schütz és társa

angol uri-szabók

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2. szám.

Nagy választék valódi angol szövetekben. Megérkeztek a legdivatosabb kelmék és szövetek. Rövid idő alatt készítünk uri öltönyöket.

Vestfrieschkeg: RUDA ÉS BLOCHMANN Budape...

COGNAC

CZUBA-DUROZIER & Co.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROHONTON.

Mindenféle kapható.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készségei szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

OCCASSIÓ VÁSÁR!

Czinner M.

Felsőmagyarország legnagyobb női- és gyermekfelöltő-áruházában

KASSA,

KOSSUTH L.-U. 3.

Óriási választék női- és gyermekfelöltők, blousok, aljak, pongyolák és szőrmeárukban stb. — 1908. évi január hó 15-éig

50% - k a l

00 leszállított árak. 00

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak **FÉLÁRON** szerezhetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL

Kassa 15-utca 103.

Közös egyenruhakat átcsereél honvédségi egyenruhákért.

Kiadó: Murányi József.

Sürgös figyelmeztetés.

Az évszázadok óta ismert

Királyi Selters

(Königl. Selters)

viz össze nem tévesztendő olyan forrásvizekkel, melyek hasonló hangzásu elnevezés alatt kerülnek piacra.

Csak a Királyi Selters

(Königl. Selters)

lesz állami ellenőrzés mellett tisztán természetes állapotban töltve és szétküldve, míg más ugynevezett seltersi vizek többé vagy kevésbé tellített (vagyis sókkal vagy szénsavval vegyített) állapotban hozatnak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Selters természetes vízzel szemben csak csekély értékű műtermékeknek tekintendők.

RÁKÓCZI SORSJEGYEK

II. RÁKÓCZI FERENC KASSAI

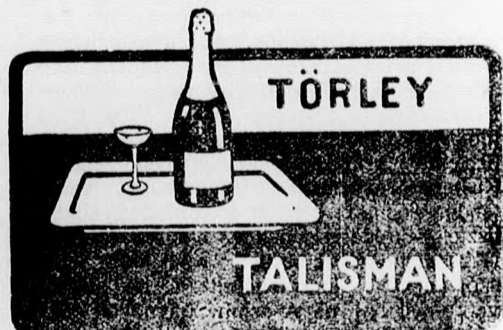
:: LOVASSZOBRÁRA. ::

FÖNYEREMÉNY 40 000 K.**EGY SORSJEGY ÁRA****I KORONA.**

FŐELÁRUSÍTÓ: KASSAI JELZALOGBANK.

Kapható minden kassai pénztézet-

:: nél és dohánytőzsdében. ::

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő-, vegyítisztító és gőzmosógára

Telefon: 70. sz. = Kassa. = Telefon: 70. sz.

A fehérneműnek kilogrammonként való mosatása mindinkább kiterjed. Egy kísérlet után meggyőződést szerezhet bárki ennek előnyeiről.

Egy kilogramm fehérnemű mosatási díja a mennyiség szerint

40, 45, 50 fillér.

A fehérnemű mosott, szárított és mángorolt állapotban házhoz szállítatik. Chlor-mész alkalmazása kívánatos.

Bővebb felvilágosítás nyerhető: a gyári irodában (Szerecsen-utca 3. sz.) s az átvételi üzletekben (Kossuth Lajos-utca 3. sz., 00 Fő-utca (Andrássy-palota), Deák Ferenc-utca 32. szám.) 00

Számos megbízást vár, teljes tisztelettel:

HALTENBERGER BÉLA.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.